

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Ο/η μαθητής/-τρια καλείται να αντλήσει στοιχεία από τις τρεις τελευταίες παραγράφους του Κειμένου 1, όπου διαφαίνεται ότι η καταπολέμηση του κοινωνικού σεξισμού προϋποθέτει την απόρριψη γλωσσικών επιλογών οι οποίες παραπέμπουν σε στερεοτυπικές αντιλήψεις, καθώς η γλώσσα είναι δείκτης ιδεολογίας και νοοτροπιών (πχ. «πρόεδρος» και «ολυμπιονίκης» αντί «προεδρίνα, πρόεδρη» και «ολυμπιονίκισσα» ακόμα και όταν αυτοί οι τίτλοι αφορούν γυναίκες).

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Βασικός ισχυρισμός – θεματική περίοδος: ο κοινωνικός σεξισμός υπάρχει διάχυτος γύρω μας

Τρόπος ανάπτυξης: αιτιολόγηση

Ενίσχυση ισχυρισμού: στα σχόλια της παραγράφου παρουσιάζονται επαρκή πειστικά επιχειρήματα («υπάρχουν άνθρωποι που υποτιμούν τις γυναίκες ... να ανέλθουν σε ανώτερα αξιώματα και άλλα πολλά»), τα οποία τεκμηριώνουν τον βασικό ισχυρισμό της θεματικής περιόδου

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Υπόθεση: «Αν η καταπολέμηση του κοινωνικού σεξισμού ... δύσκολους αγώνες ακόμη»

Ρητορική ερώτηση: «μήπως θα άξιζε τον κόπο ... ενώ δεν είναι;»

Η υπόθεση επιλέγεται για να τονιστεί το γεγονός ότι η καταπολέμηση του κοινωνικού σεξισμού αποτελεί ακόμα μακρινό στόχο – και όχι πραγματικότητα – που δεν έχει καμία πιθανότητα να επιτευχθεί χωρίς κάποιες προϋποθέσεις.

Η ρητορική ερώτηση επιλέγεται

- για υφολογικούς λόγους, ως τέχνασμα του λόγου
- για να εκφράσει ο συγγραφέας τη γνώμη του
- ως ισχυρό επικοινωνιακό μέσο, το οποίο διεγείρει και προσελκύει το ενδιαφέρον του/της αναγνώστη/-στριας
- για ενδυνάμωση της επιχειρηματολογίας του συντάκτη

Τελικός επικοινωνιακός στόχος η αποδοχή της άποψης του συντάκτη από τον/την αναγνώστη/-στρια.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες)

Ο/η μαθητής/-τρια καλείται να ανακαλύψει τις πέντε γυναικείες μορφές που παρελαύνουν στο απόσπασμα. Πρόκειται για τη Βίκυ, τη Γλυκερία, την Ντόρα, την Αντιγόνη και τη Μαργαρίτα, οι οποίες «φωτογραφίζονται» με ρεαλιστικό τρόπο από τον Ζουργό.

- Η Βίκυ είναι η γυναίκα – θύμα, η οποία ζει με έναν σύζυγο που γνωρίζει ότι την απατά, γεγονός που προκαλεί την οργή της.
- Η Γλυκερία βιώνει έναν συναισθηματικό θάνατο, στον οποίο οδηγείται εξαιτίας της αδιαφορίας του άντρα της.
- Η Ντόρα είναι μια τραγική μορφή μάνας που έχει χάσει το μοναχοπαίδι της με υπαιτιότητα του συζύγου της.
- Η απαξίωση της Αντιγόνης για τον Χρήστο πηγάζει από το γεγονός ότι στάθηκε ανίκανος να εκμεταλλευθεί τις γνωριμίες που έκανε με τη δική της μεσολάβηση.
- Η Μαργαρίτα έχει κι αυτή έναν αδιάφορο γάμο, το κλίμα του οποίου προσπαθεί ενίοτε να αναθερμάνει υποδουόμενη πως φοβάται και ζητώντας την προστασία του συζύγου της.

Ο/η μαθητής/-τρια πρέπει να επιλέξει μια από τις παραπάνω μορφές που – κατά τη γνώμη του – ανταποκρίνεται περισσότερο στο στερεότυπο του φύλου και του ρόλου που υπηρετεί.

Ενδεικτικά, η Μαργαρίτα είναι μια επιλογή που εύκολα μπορεί να αιτιολογηθεί:

- «... έκανε πως φοβάται να μείνει μόνη της, έψαχνε τάχα δίπλα μου ασφάλεια»
- «... ήταν μια από τις ελεημοσύνες της, για να με κάνει να νιώθω ολοκληρωμένος άντρας, να ευχαριστιέμαι στο βίωμα του ρόλου μου»
- «Μια πραγματική γυναίκα οφείλει κάποια βράδια να κάνει πως φοβάται»

Πρόκειται για το στερεότυπο της γυναίκας που ετεροπροσδιορίζεται από έναν άντρα και η οποία «παίζει» τον ρόλο του αδύναμου μέλους της σχέσης ζητώντας την προστασία του ισχυρού, για να ενισχύσει με αυτόν τον τρόπο την αυτοπεποίθησή του.

Η προσωπική τοποθέτηση του/της μαθητή/-τριας μπορεί να κινείται στο πνεύμα της αντίρρησης απέναντι στην αναπαραγωγή τέτοιων νοοτροπιών.